

## TALOUSARVIOALOITE 539/2005 vp

### **Määrärahan osoittaminen toimeentulotuen määrätymisperusteiden muuttamiseen ensimmäisestä lapsesta maksettavan lapsilisän osalta**

#### ***Eduskunnalle***

Vuoden 2004 budjetissa hallitus korotti perheen ensimmäisestä lapsesta maksettavaa lapsilisää kymmenellä eurolla kuussa ja lisäksi yksinhuoltajille maksettavaa lapsilisää vielä kolmella eurolla kuussa. Lapsilisien korottaminen tuli tarpeeseen monissa pienituloisissa perheissä.

Ensimmäisestä lapsesta maksettavan lapsilisän korotusta 90 eurosta 100 euroon hallituksessa perusteltiin sillä, että se vähentää lapsiperheiden köyhyyttä, joka on laman jälkeisinä vuosina lisääntynyt huimasti Suomessa. Valitettavasti hallituksen toteuttama lapsilisien korotus ei ole kuitenkaan ollenkaan parantanut kaikkein heikoimmassa taloudellisessa tilassa elävien lapsiperheiden arkea.

Valtioneuvoston päätöksellä toimeentulotuen perusosan määrätymisperusteita muutettiin 1.1.1994 alkaen siten, että lapsilisät otetaan perheen tuloina huomioon toimeentulolaskelmaa tehtäessä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että toimeentulotuella kuitataan lapsilisät. Toimeentulotukea saavien perheiden toimeentulotukea vähennetään juuri lapsilisän korotuksen verran.

Joka kymmenes lapsi elää nykyisin perheessä, joka joutuu turvautumaan toimeentulotukeen. Monet toimeentulotuen varassa elävät perheet ovat taloudellisesti todella tiukoilla. Pitkän ajan kuluessa toimeentulotuella eläminen aiheuttaa lapsiperheiden syrjäytymistä. Vaikka pelkillä suurilla tuloilla ei kasvateta tasapainoisia ja hyvinvoivia lapsia, on alituinen niukkuus kuitenkin suuri riskitekijä.

Jos köyhyys on pitkäaikainen tai pysyvä tila, se koettelee sekä aikuisten että lasten voimia. Toimeentulopulmat painavat myös lasten mieltä, ja työttömien vanhempien lapset pelkäävät usein itsekin jäävänsä ilman työtä. Vakavimmin rahanpuute vaikuttaa vanhempien jaksamiseen ja perheen ilmapiiriin. Synkeys lisää masennusta ja alkoholin käyttöä sekä myös lasten käytösongelmia, joiden kaikkien hoito tulee kalliiksi verrattuna perheen tukemiseen ajoissa.

Kunnallista toimeentulotukea saavien perheiden ensimmäisestä lapsesta maksettava lapsilisä on laskettava perheen etuoikeutetuksi tuloksi, jolloin se ei vähennä perheen saamaa toimeentulotukea. Näin kaikkein pienituloisimpien perheiden tulot kasvavat ensimmäisen lapsen saaman lapsilisän verran eli noin 100 euroa. Vasta tämän muutoksen jälkeen kaikkein pienituloisimmat perheetkin ovat oikeutettuja saamaan hallituksen viime vuoden budjetissa myöntämät korotukset ensimmäisestä lapsesta maksettaviin lapsilisiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 talousarvioon momentille 33.32.30 lisäyksenä 35 000 000 euroa toimeentulotuen määrätymisperusteiden muuttamiseen perheen ensimmäisestä lapsesta maksettavan lapsilisän osalta.*

**TAA 539/2005 vp — Annika Lapintie /vas ym.**

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Annika Lapintie /vas  
Mikko Immonen /vas  
Pentti Tiusanen /vas  
Iivo Polvi /vas  
Minna Sirnö /vas  
Erkki Virtanen /vas  
Mikko Kuoppa /vas

Suvi-Anne Siimes /vas  
Veijo Puhjo /vas  
Markus Mustajärvi /vas  
Matti Kangas /vas  
Matti Kauppila /vas  
Outi Ojala /vas  
Kari Uotila /vas